

MIELIKUVITUKSEN KÄYTTÖOPAS

OSA 1

LOOGINEN
LUOVUUS

LOOGINEN **LUOVUUS**

MIELIKUVITUKSEN
KÄYTTÖOPAS

VERSIO 1.0
14.9.2016

Pienet ideat leikkivät mahdollisuuksien rajoissa,
suuret ideat muovaavat sitä, mikä on mahdollista.

ALKUSANAT

Olin ajatellut tämän kirjan kirjoittamista jo useamman vuoden, mutta lykkäsin sitä usein sillä verukkeella, että näin yksinkertainen asia on jo varmasti moneen kertaan kerrottu. Kuitenkaan tällaista näkökulmaa luovuuteen tai mielikuvitukseen ei ole tullut vastaan, ainakaan itse en ole törmännyt. Maailmassa tuntuu olevan tarve ideoille, joten kun tämä kirjan kuvaama menetelmä osoittautui käytännössä toimivaksi, koin myös velvollisuudekseni jakaa asian eteenpäin.

Kerran mm. törmäsin kysymykseen: *“onko sinulla mielestäsi hyvä mielikuvitus?”*. Aion nyt kertoa sinulle miksi uskon, että jokaisella meistä on luultavasti aivan yhtä hyvä. Usein kuulee sanottavan, että pitäisi ajatella "laatikon ulkopuolelta" tai kehoitetaan katsomaan sinne - mutta miten? Ja mitä siellä sitten näkyy? Entä oletko koskaan kuullut ohjeita, kuinka sieltä laatikon ulkopuolelta oikeastaan voisi ajatella?

Varmaan monet meistä ovat huomanneet, kuinka parhaat ideat syntyvät jotenkin muuten kuin pohdiskelun tuloksena. Ideoita voi ilmestyä mieleemme täysin spontaanisti, usein sellaisena hetkenä kun sitä vähiten odotamme. Olisiko mahdollista lisätä tuota spontaania ideoiden ilmentymistä itsessä? Näihin asioihin haluan nyt tarjota ainakin yhdenlaisia vastauksia. Uskon todella, että jokaisella meistä on sama kapasiteetti luovuuteen. Ehkä kyse on vain siitä, miten mielikuvitusta voidaan käyttää, silloinkin kun ei tunne olevansa luovalla tuulella.

Itsestäni sen verran, että olen eräänlainen taiteilijan ja nörtin sekoitus, joka on viettänyt suuren osan elämästään tietokoneiden parissa. Olen touhunnut kaikenlaista luovaa ja loogista sekaisin, kuten musiikkia, grafiikkaa ja ohjelmointia yms. Olin tutkinut jo pidempään luonnossa esiintyviä toistuvia kuvioita, kun sain oivalluksen mielikuvituksen luonteesta. Tuon oivalluksen pohjalta syntyi tämän kirjan kuvaama menetelmä, jota kutsun nimellä Looginen Luovuus. Kiinnostukseni mielen ja tunteiden hallintaan sekä tietoisuustaitoihin johti myös toiseen oivallukseen, jota kutsun Mystiseksi Luovuudeksi. Siitä myöhemmin osa 2.

Miika Kuisma

Helsingissä 6.1.2016

LUOVUUDEN ANATOMIAA

Yleisesti luovuuden ajatellaan olevan jotain erityistä, jota joillekin ihmisille on siunaantunut enemmän kuin toisille. Jos luovuus on kapasiteettia tuottaa uusia ajatuksia, näkökulmia ja ratkaisuja, niin silloin mielestäni on kyse mielikuvituksen käyttämisestä. Tietysti luovuutta on monenlaista, mutta yleisesti siinä tuntuu olevan kyse mielikuvituksen muuntamisesta konkreettiseksi. Mielikuvituksen käyttämisen pitäisi havaintoni perusteella olla vaivatonta meille jokaiselle. Näkisin, että kuvittelu ja ajattelu ovat automaattinen prosessi, jonka voimme ottaa haltuun silloin kun niin päätämme, aivan kuten hengityksenkin.

Vaikka mielikuvitusta pidetään jotenkin itsestäänselvytenä, niin toistaiseksi en ole vielä kuullut keneltäkään, että mistä siinä oikeastaan on kysymys. On myös hieman hupaisaa, kuinka tilanteen sattuessa joku saattaa tiuskaista toiselle, *“käytä mielikuvitustasi!”*, vaikka kenellekään ei ole kerrottu kuinka se tapahtuu. Asiaa voisi tutkia puhtaasti tieteen näkökulmasta, mutta pidän itseäni todellisuudentutkijana. Kutsun sellaiseksi henkilöä joka haluaa selvittää asioita ilman kirjoja, tutkimalla pääasiassa omaa kokemustaan todellisuudesta ja olemassaolosta.

Tutkimukseni luovuudesta alkoi luonnon tarkkailusta. Ajattelin, että jos ymmärrän millä periaatteella asiat syntyvät ja kehittyvät luonnossa, niin ehkä voisin ymmärtää jotain siitä, kuinka ihminen luo uutta. Kuitenkin, onhan ihminen tullut luonnosta ja siten olisi loogista ajatella ihmisen käyttäytymisenkin periytyneen niistä mekanismeista, joiden mukaan luonto käyttäytyy. Päällimmäinen kysymys oli oikeastaan se, että löytyisikö luonnosta jotakin arkeen sovellettavaa logiikkaa.

Katselin auton ikkunasta ohi kiitävää metsää ja kysyin itseltäni, *“miten on mahdollista, että metsässä on miljoonia kuusia, jotka ovat kaikki hieman erilaisia, uniikkeja, mutta kuitenkin ne ovat kuusia”*? Huomasin, että itseasiassa sama asia pätee myös musiikkiin, maalauksiin, muotiin, muotoiluun, siis tyyleihin yleensäkin. Meillä kun voi olla esimerkiksi rajaton määrä ainutlaatuisia biisejä, jotka ovat samaa tyyliä musiikillisesti. Ajattelin, että näiden asioiden välillä on oltava jonkinlainen yhteys. Pohdin mm. että mikä mahtaisi yhdistää kuusia ja vaikkapa.. jazzia.

Luomisen tutkiminen tapahtuu mielestäni myös niin, että alkaa luomaan jotain ja sitten tarkkailee itseään neutraalisti, että mitä tässä nyt oikeastaan tapahtuu. Kokeilin, mitä tapahtuu kun päätän, että *“nytpäs*

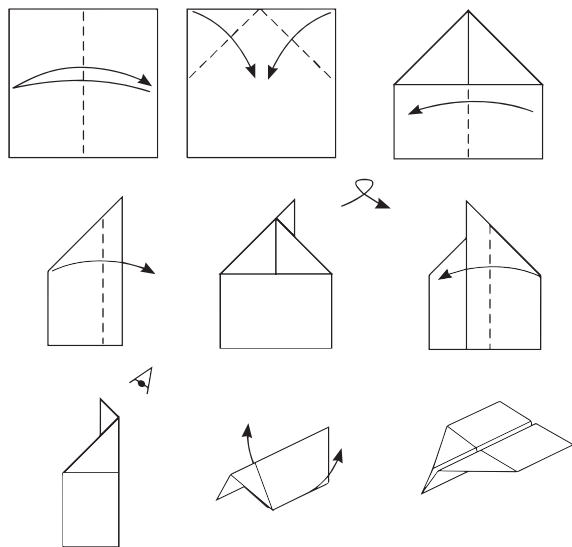
luon jotain” ja alan tekemään. Otin puhtaan paperiarkin käteen ja aloin tuijottamaan sitä. Kysyin itseltäni: “*Mitä minun on tehtävä tälle paperille voidakseni luoda siitä jotakin?*”. Tajusin siinä hetkessä, että olin jo tehnyt jotain, olin ottanut paperin käteeni. On siis lähdettävä liikkeelle jostain olemassa olevasta. Hetken aikaa paperia tuijottaneena hoksasin, että minun olisi taiteltava arkkia tai piirrettävä siihen, jotta siitä voisi syntyä jotain. Toisin sanoen pitäisi jakaa paperilla oleva iso tyhjä tila pienemmiksi tiloiksi. Olisi päästettävä irti ennenkuin saisi uutta.

Voisinko oikeastaan luoda mitään ilman, että kosken johonkin olemassa olevaan? Panin merkille, kuinka me esimerkiksi halkaisemme kalliosta murikoita ja jauhamme niistä sitten pienempiä kiviä, sepeliä, soraa, hiekkaa.. Meillä on maiden rajoja, läänien, kuntien ja kaupunkien rajoja, sekä asemakaavoja, joiden mukaan maa-alaa on jaettu tonteiksi. Tonttia jaamme edelleen rakentamalla talon ulkoseinät, ulkoseinien rajaama pinta-ala jaetaan huoneisiksi ja huoneita taas pilkkotaan huonekaluilla. Mihin ikinä katsoinkaan, yht’äkkiä näin vain pilkkomista, jakaantumista, kategorioita kategorioiden sisällä. Huomasin, että äänetkin pätkivät hiljaisuutta, valo jakaa pimeyttä, ajatukset halkovat tietoisuutta, hetket ikuisuutta. Päättelin luomisen olevan siis ainakin pilkkomista tai jakamista. Jakaminen on muuten englanniksi *divide*, joka voisi liittyä sanaan *divine* (jumalallinen).

Lähdin taas liikkeelle paperiarkista ja aloin taittelemaan siitä lentokonetta. Huomasin, että ensimmäinen taitos oli jotenkin erityisen merkitsevä, siinä lentokoneen oleellisin muoto tuli jo esiin. Jokainen uusi taitos oli oikeastaan edellisiä taitoksia tarkentavaa yksityiskohtaa. Ja mitä enemmän taitoin, sitä vähemmän sillä tuntui olevan merkitystä. Silti lentokoneen persoonallisuus ja tarkemmat lento-ominaisuudet näyttivät syntyvän nimenomaan noista yksityiskohdista.

Oivallus. Vaikka tulostaisin lentokoneen taitteluohjeet valmiiksi arkille, jotta voisin tehtailla identtisiä koneita, niin käytännössä en onnistuisi koskaan taittelemaan kahta aivan identtistä lentokonetta. Toisin sanoen, voisin taitella loputtomasti paperilennokkeja, jotka olisivat uniikkeja mutta kuitenkin samaa tyyliä. Aivan kuten metsä tai jazz!

Nyt olisikin kiva, jos taittelisit itse muutaman paperilentokoneen.

Onko jossain kaavio kuusesta? Olisiko se nähtävissä kuusen siemenen rakenteesta? Entä jos kuusen olemus onkin ihan yksinkertainen geometrinen kaava, joka ohjaa energian kulkua siten, että teoriassa syntyisi aina samanlainen kuusi... mutta koska ympäristössä on vaihtelua ja kaikki vähän liikkuu, niin kuusistakin tulee keskenään hieman erilaisia?

Onko tyyleissä yleensäkin kyse lähinnä siitä, että missä järjestyksessä, mistä kohdista ja missä kulmassa jotakin taitellaan, jaetaan osiin tai rajataan? Musiikkityylien erovaisuudet syntyvät aika pitkälle käytettyjen soittimien määrästä ja laadusta, sekä niiden soittotavasta. Myös soittajan mieliala vaikuttaa lopputulokseen, ja se voi riippua vaikka säästä. Tyyli on siis kuitenkin useamman asian kokoelma. Kuinka jakaminen ja tyylien yhdistäminen sitten liittyvät toisiinsa?

Jos palataan vielä siihen kivien pilkkomiseen, niin sementin tekemiseen tarvitaan hiekan lisäksi muutakin, kuten vettä sekä tietynlainen prosessi; monesta tehdään yksi. Luomista voi tehdä siis ainakin jakamalla ja yhdistämällä. Kun sementti keksittiin, sen uutuus oli nimenomaan tapa miten jotain oli jaettu ja sitten yhdistetty. Kun monista asioista tehdään yksi, niin siitä tulee jollain tavalla osiensa summaa suurempi kokonaisuus. Ja olisihan vaikka jazz-festivaalit metsässä jotain paljon enemmän kuin pelkästään jazz tai metsä.

Jos yhdistämistä tarkastelee matemaattisesti, niin vastaus laskutoimitukseen 1+1 voi olla ainakin yksi, kaksi tai kolme. Absoluuttisesti ajateltuna vastaus on tietenkin kaksi, mutta kun kaksi asiaa oikeasti sulautuu toisiinsa, niistä tulee yksi. Kun kaksi muodostavat yksikön, osatekijöitä on kolme (minä, sinä, me). Eikö se tyypillinen vastaus, kaksi, ole oikeastaan aika tylsä? Siinä kaksi yksikköä ovat tavallaan vierekkäin, ilman että niiden tarvitsee olla toisiensa kanssa tekemisissä. Se soveltuu varmasti hyvin varastokirjanpitoon, mutta ehkä ei niinkään biologiaan. Ehkä luovuudessa voisi olla kyse myös yhdistämisen ja jakamisen logiikasta, sekä niiden välisestä harmoniasta. Ja kyllähän kahden ihmisenkin on kirjaimellisesti yhdistyttävä, tultava harmoniaan keskenään, jotta he voisivat sitten yhdistyä ja jakaantua kolmanneksi.

Panin merkille, kuinka ihmiset ovat pikkuhiljaa yhdistyneet toisiinsa ja muodostaneet liittoja. Yksittäisistä taloista on muodostunut kyliä, kylistä on kehittynyt kaupunkeja, ja edelleen kuntia, läänejä, valtioita, valtiot ovat muodostaneet liittoja. Samaan aikaan kuitenkin toisaalla asiat pilkkoontuvat. Kaikialla syntyy uusia alalajeja ja suuntauksia, trendejä, jotka perustuvat edellisiin. Teknologian kehityksen suunta on ollut alusta asti sen kaltainen, että mikroprosessorien sisällä on yhä enemmän ja enemmän transistoreja, tallennustilan tiheys kasvaa, näyttöjen resoluutiot tihenevät, kellotaajuudet nopeutuvat. Kaikissa kyse on siitä, että samaan tilaan saadaan mahtumaan jatkuvasti enemmän ja enemmän. Mihin nämä prosessit johtavat? Pilkkoonuuko teknologia niin pitkälle, että se lopulta katoaa näkyvistä? Yhdistyvätkö kaikki maailman ihmiset ennen pitkää toisiinsa? Entä jos nuo kaksi suuntausta huipentuvat yhtä aikaa, niin miltähän sellainen näyttäisi?

Tyylien yhdisteleminen luo uusia tyylejä, samaan tapaan kuin nuotit muodostavat sointuja tai värejä sekoittamalla syntyy uusia värejä. Eikä kyse ole vain vertauskuvasta, sillä värit ja nuotit ovat keskenään yhteensopivia. Ne värit, jotka näyttävät keskenään hyvältä ovat siis vastaavasti nuotteja, jotka kuulostavat keskenään harmoonisilta. Vie-reisestä kaaviosta näkyy kuinka nuottien ja värien aallonpituudet ovat samoja lukuja, ainoastaan eri oktaaveissa.

A4	432.00 ¹ /Hz	~ 430–480 T ¹ /Hz	
B5	484.90 ¹ /Hz	~ 480–510 T ¹ /Hz	
C5	513.74 ¹ /Hz	~ 510–540 T ¹ /Hz	
C#5	544.29 ¹ /Hz	~ 540–580 T ¹ /Hz	
D5	576.65 ¹ /Hz	~ 580–610 T ¹ /Hz	
D#5	610.94 ¹ /Hz	~ 610–670 T ¹ /Hz	
E5	647.27 ¹ /Hz	~ 670–750 T ¹ /Hz	
F5	685.76 ¹ /Hz		
F#5	726.53 ¹ /Hz		
G5	769.74 ¹ /Hz		
G#5	815.51 ¹ /Hz		
A5	864 ¹ /Hz		

Luomisen tutkimisessa tuli siis ensimmäiseksi selville, että kaikki uusi olisi tehtävä jostain vanhasta, siitä mikä on jo olemassa. Jos haluaa luoda jotain käsillään on ensin tartuttava johonkin. Halusipa sitten pilkkoa tai jakaa, se on tehtävä jollekin mikä on jo. Emme voi myöskään puhua sanoilla joita emme tiedä, tai ajatella siitä mitä emme muista. Voidaan siis varmaan todeta, että kaikki ”uusi” onkin oikeastaan uusi yhdistelmä jostain vanhasta. Silloin luovuuden määrä voisi perustua yksinkertaisesti siihen, että kun on nähnyt enemmän erilaisia asioita, niistä voi myös kuvitella enemmän erilaisia yhdistelmiä. Määrä ei tässäkään ole sama asia kuin laatu. Jos luovuuden määrää voisi kasvattaa tutustumalla uusiin asioihin, ehkä sen laatua voisi parantaa tutustumalla asioiden erilaisiin näkökulmiin.

Edellisen pohjalta on nähtävissä myös sellainen periaate, että kaikki kehitys on edellisen päälle rakentuvaa. Toisin sanoen, luolamies ei varmaan voinut kuvitella autoa, koska häneltä puuttuivat konseptit, joiden pohjalta sellaisen voisi kuvitella. Kuitenkin pyörän ja lavan keksimisen jälkeen voisi kuvitella niistä yhdistelmän, jota kutsumme kärryksi. Se jolla on enemmän näkemystä on luultavasti nähnyt enemmän ja voisi siten väittää olevansa luovempi, kuitenkin kyky yhdistellä aikaisemmin kokemaansa tuntuu olevan asian ytimessä.

Aiemmin ajattelin, että luovuus on vain kyseenalaistamista, mutta nykyään näen luovuuden olevan parhaimmillaan sitä, että löydetään toimivia yhdistelmiä asioista jotka eivät vallitsevan käsityksen mukaan liity toisiinsa lainkaan. Lapsetkin ovat kovasti luovia, ainakin siihen asti kunnes heille aletaan kertomaan mikä kuuluu mihinkin.

Vaikka meillä ei ehkä olisi tasavertaisia mahdollisuuksia tutustua erilaisiin näkemyksiin, niin uskon että jokaisen on aivan yhtä helppoa kuvitella: *”mitähän siitä syntyisi jos yhdistäisin tämän ja tuon”*. Sen ympärille voidaankin lähteä rakentamaan luovuusmenetelmää.

Pyrin usein vastaamaan kysymyksiin yhdellä lausella. Jos tähän astisen perusteella mielikuvituksen olemus pitäisi sanoa yhdellä lauseella, sanoisin että mielikuvitus on kykymme nähdä vaihtoehtoja ja yhdistelmiä. Se tarvitsee kuitenkin materiaalia jonka pohjalta kuvitella, mutta toimii sitten vaivattomasti ja heti. Jos sinulla on jotain, voit myös kuvitella siitä erilaisia variaatioita. Kun olet nähnyt kaikki värit ja pallon, voit kuvitella minkä tahansa värisen pallon.

Jos kokemuksemme ovat mielikuvituksen käytettävissä oleva raaka-aine, voidaan myös ymmärtää miksi kehitys ympärillämme tuntuu kiihtyvän niin eksponentiaalisesti. Kun ihmisien määrä lisääntyy, myös jaettujen kokemuksien ja informaation määrä kasvaa. Kun tähän lisätään internet, mahdollisuus lähes kaiken koetun ja tuotetun tiedon jakamiseen muiden kanssa, niin samalla myös mielikuvituksen kapasiteetti kuvitella erilaisia yhdistelmiä on kasvanut potensseissa.

Kun sanotaan, että “vain mielikuvitus on rajana”, niin se on todellakin raja, sillä emmehän voi kuvitella yhdistelmiä sellaisista asioista joita emme tiedä. Vai voitko kuvitella esineen, joka ei kuulu mihinkään kategoriaan, eikä muistuta mitään olemassa olevaa asiaa? Tai entä jos pyydän kuvittelemaan jalkapalloa? Tai appelsiinia? Entä jos kuvittelet appelsiinin ja jalkapallon yhdistelmää, niin millaisena sen näkisit? Itselläni mieleen tulee kuva appelsiinista jossa on niitä jalkapallon mustia kuvioita. Tai kuvittele ruusua? Punaista ruusua, sinistä ruusua, keltaista ruusua.. helppoa vai mitä? Mutta jos pitäisi kuvitella jotain uudenlaista kukkaa, jota ei ole olemassa lainkaan ja joka ei perustuisi mihinkään tunnettuun kukkaan... Onko helppoa? Itselläni mieli pysähtyy, tyhjenee.

Jos haluat vertyellä mielikuvitustasi, niin poimi ympäriltäsi esineitä ja kuvittele niiden yhdistelmiä. Oletko muuten tullut ajatelleeksi, että jokainen esine on ollut ensin olemassa jonkun mielikuvituksessa ja vasta sitten tullut fyysiseksi? Mielikuvitus ei ole rajoittunut fyysisen maailman tavoin, vaan mielessä kaikki on muovailuvahaa. Luominen tapahtuu näkymättömässä maailmassa ja tulee näkyväksi fyysisen toiminnan kautta.

Mielikuvituksen kanssa pelatessa huomasin myös sellaisen piirteen, ettei kieltomuoto toimi näissä asioissa ollenkaan. Esimerkiksi jos pyydän että “älä kuvittele ruusua”, niin voiko ruusun tulemista mieleen välttää? Mielikuvituksessa asiat ilmeisesti käsitellään olemassa olevana, huolimatta siitä onko asenteemme ko. asiaa kohtaan “kyllä” tai “ei”. Ehkä siksi lapsikaan ei ensin ymmärrä kieltomuotoja, vaan niitä tarvitsee vähän harjoitella. Ehkä vanhempien kannattaa sanoa lapselleen “istu”, silloin kun he haluaisivat sanoa “älä seiso”.

Aloin huomaamaan kuinka kaikesta kuulemastani tulee myös oman mieleni sisältöä. Onko sillä edes mielen näkökulmasta eroa, että sanonko tai ajattelenko jotain itse, vai kuulenko sen joltain toiselta? Jos kyse on samasta asiasta, niin luulisi, että kokisimme ärsyttäväksi kaiken sel-

laisen mitä emme itse sanoisi äänen, tai edes ajattelisi. Olisi siis varmaan helpompaa olla kekseliäs sellaisessa ympäristössä, jossa kuulee paljon uusia ja myös omasta mielestä mielenkiintoisia ajatuksia. Kuitenkin, toisten ajatuksille altistuminen edelleen kasvattaa kapasiteettia kuvitella enemmän erilaisia yhdistelmiä. On siis hyvä kuulla myös vastakkaisia mielipiteitä, sillä niiden ja omiemme puolivälistä löytyy pakostikin kompromissi. Tai kun luemme kirjaa, niin käytännössä korvaamme omat ajatuksemme kirjan tarjoamalla ajatusvirralla. Lukeminen on hyvinkin konkreettisesti informaation siirtoa mielestä mieleen. Kuten sinäkin voit nyt tässä ladata mieleesi yhdenlaisen tavan ajatella luovuudesta ja mielikuvituksesta :)

VAIN MAHDOTON
ON MAHDOTONTA

Ihastelin kuinka tästä alkoi kokonaisuutena syntymään jotain jännää. Sillä jos voimme kuvitella vain siitä mitä olemme jo kokeneet... ja jos voimme luoda uutta vain siitä mitä on jo olemassa... niin silloinhan teoriassa emme voisi kuvitella mitään mahdotontakaan.

Ja kyllähän me voimme kuvitella mahdollisen ja “mahdottoman” yhdistelmän, tai mitä niiden puolivälissä voisi olla, jolloin näemme jo kuinka sinne ”mahdottomaan” voisi päästä. Mahdoton muuttuu mahdolliseksi. Askelia siihen mahdollisen ja mahdottoman väliin voi tietysti suunnitella niin monta kuin haluaa. Siitähan jokaisessa suunnitelmassakin on oikeastaan kyse, että piirretään välietapit nykytilanteesta sellaiseen tilanteeseen jota ei vielä ole.

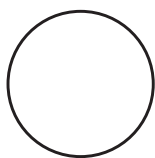
Mahdoton on siis vain jokin irrallaan leijuva konsepti, asia josta emme ehkä ihan tiedä mihin se liittyy. Ehkä sellainen mikä on meille nyt oikeasti mahdotonta, ei voisi teoriassa juolahtaa mieleemmekään.

Aloin katselemaan esineitä ympärilläni ja tuumailin, minkä yhdistelmiä ne mahtoivat olla, sillä edellisen ajatuksen pohjalta jokainen esine on joidenkin muiden yhdistelmä. Esimerkiksi kulkuneuvoista sain nopeasti aikaiseksi oheisen hahmotelman. Huom. Jokaiseen väliin voisi miettiä lisää kulkuvälineitä, mm. juuri nyt on tullut paljon sähköllä toimivia liikkumisväleitä, joita voisi sijoitella mopon ja kävelijän väliin.

Ehkä voisimme harjoitella luovuutta myös katsomalla erilaisia esineitä, miettien minkä asioiden yhdistelmiä ne voisivat olla. Esimerkiksi, kun katson saksia, näen niissä esimerkiksi kaksi mukin kahvaa ja veitset vastakkain. Tai mieti vaikkapa sitä, kuinka monta erilaista kypärää meillä on, mitä erilaisimpiin käyttökohteisiin. Samaa periaatetta on sovellettu monella hieman erilaisella tavalla.

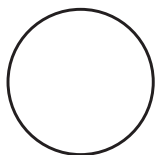
Lapsillekin voisi opettaa luovuutta tästä näkökulmasta, vaikka erilaisien leikkien tai askartelun muodossa. Kuinka liikkuisi vaikkapa.. kissa-kala, entä millaista ääntä se pitäisi? Usein huumorikin perustuu sellaisien asioiden yhdistelmiin, jotka eivät yksinkertaisesti sovi yhteen ilman hymyä!

Mahdollinen

Mahdoton

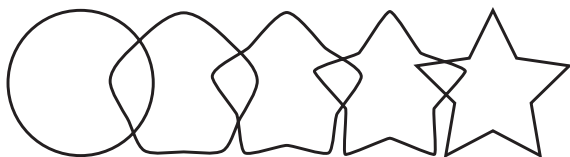
Mahdollinen

Mielikuvitus

"Mahdoton"

Suunnitelma

AJATTELUN Z-AKSELI

Suuret asiat on tehty pienistä asioista.

Huomasin myös sellaisen periaatteen, että kun asioita katsotaan lähempää, alamme näkemään enemmän yksityiskohtia ja kuva näyttää monimutkaisemmalta. Vastaavasti perääntyessä alkaa näkemään paremmin kokonaisuutta ja asiat alkavat näyttämään myös yksinkertaisemmilta.

Kun liikumme lähemmäksi ja kauemmaksi, näemme kuinka jokaisen asian sisällä on lisää asioita ja vastaavasti jokainen asia on jonkun suuremman sisällä. Jokainen suuri asia on tehty pienistä asioista, ja suurinkin asia on pieni vielä suuremmassa kokonaisuudessa.

Siinä missä viisarikellon koneistossa pyörii rattaita, myös vallitseva elämäntilanne on kaikkien pienien valintojen summa, ja se elää jatkuvasti. Jos minulla on haluamani iso kuva kirkkaana mielessä ja jaksan sitten kaikista pienimmistäkin asioista kysyä *“vastaako tämä pieni teko sitä haluamaani isoa kuvaa?”*, niin teoriassa määrätietoisuus ja johdonmukaisuus alkavat hitaasti, mutta varmasti, muodostamaan sitä kuviteltua isoa kuvaa. Vastaavasti, huolimatta siitä paljonko unelmoin hienoja asioita, niin ne eivät kovinkaan helposti toteudu, mikäli arkiset pienet teot eivät tue haaveiltua kokonaisuutta. Sanotaankin, että pitäisi alkaa jo olemaan sellainen joksi haluaa tulla.

Uskon, että luovassa ajattelussa, keksimisessä ja ongelmien ratkaisussa tällainen asioiden erilaisista perspektiiveistä tarkastelu on erityisen tärkeää. Käytännössä jokainen perspektiivi, tai katseluetäisyys, on sellainen juttu jota voimme kutsua *“laatikoksi”*. Uusien potentiaalisten yhdistelmien tunnistamiseksi on varmasti tärkeää osata katsella kulloisenkin viitekehysten ulkopuolelle.

Tästä asioiden sisäkkäisyyksien periaatteesta voi tehdä myös lukuisia filosofisia päätelmiä. Esimerkiksi, mitä suurempi kysymys on – sitä yksinkertaisempi on vastaus. Vastaavasti vähäpätöisistä asioista

voi joutua selittämään aivan loputtomasti. Esimerkiksi, kysymykseen elämän tarkoituksesta voisi vastata “kokea se”. Kun taas kysymys siitä mistä joka ikinen esine on erikseen tullut ja miksi, avaa keskustelun joka ei luultavasti pääty koskaan. Ehkä tämä kertoo siitä, että jälkimmäisellä kysymyksellä ei ole elämän kannalta niinkään merkitystä?

Tämä asioiden sisäkkäisyys ei siis rajoitu ainoastaan konkreettiseen katsomiseen lähempää ja kauempaa, vaan mitä tahansa käsitettä tai konseptia voidaan tarkastella “lähempää” tai “kauempaa” sitä kautta, että jokainen asia kuuluu johonkin suurempaan ryhmään tai kategoriaan. Jokainen käsite pitää myös sisällään alakäsitteitä, tästä syntyy eräänlainen z-akseli, asioiden syvällisyys. Korkealentoisia juttuja!

Esimerkiksi, älypuhelin on puhelin, joka on yksi telekommunikaation muodoista. Telekommunikaatio on yksi useista viestinnän muodoista ja liittyy ihmisten väliseen vuorovaikutukseen. Voimme myös sukeltaa älypuhelin -konseptin sisälle ja löytää sieltä tiettyyn käyttöjärjestelmään perustuvia laitteita, erilaisien valmistajien tuotteita, tuotemalleja, komponentteja, jotka koostuvat edelleen jostain jne. Sana “älypuhelin” on siis vain yksi “katseluetäisyys”. Yhtä lailla auto on yksi moottoriajoneuvoista, jotka ovat kulkuvälineitä, jotka taas liittyvät ihmisten liikkumiseen paikasta toiseen jne. Jokainen auto pitää tietenkin sisällään valtavan määrän osia, joista jokainen koostuu pienemmistä osasista. Suunnitelma siitä, kuinka osat on yhdistetty toisiinsa on tuottanut kokonaisuuden, jonka tunnistamme autoksi. Samalla tavalla kehomme koostuu raajoista, elimistä, soluista, atomeista, partikkeleista.. mutta missä on tieto siitä kuinka tämä kokonaisuus pysyy koordinoitusti kasassa?

Kun asioita tarkastellaan yhdeltä etäisyydeltä, muut perspektiivit ovat ehkä epäselviä, mutta kuitenkin asioiden väliset yhteydet ja vuorovaikutukset eivät sumene tai lakkaa vaikuttamasta. Tähän astisen perusteella onkin mahdollista muuttaa monta alatason ilmiötä yhdellä kertaa, muuttamalla periaatetta niiden yläpuolelta. Mikäli ei osaa katsoa kulloisen viitekehyksen ulkopuolelle, ollaan niin sanotusti “laatikossa”. Ja mikäli tunnistaa että “tuossa on laatikko” niin silloinhan jo näkee sen laatikon ulkopuolelta. Kerrataan vielä, että laatikolla tarkoitan tässä mitä tahansa asiaa josta voimme keskustella. Konsepti, nimi, käsite, kategoria, hashtag, muoto, mitä tahansa jota voidaan osoitella voidaan ajatella “laatikkona” jonka yli pitäisi voida vapaasti katsella.

Niin, kun katsotaan sinne laatikon ulkopuolelle, mitä siellä näkyy? Tähän mennessä ymmärtämäni perusteella sanoisin, että laatikon ulkopuolella näkyy vain loputtomasti lisää laatikoita, kaiken kokoisia ja näköisiä laatikoita. Ehkä olisikin oleellista miettiä, mihin kohtaan voisi rakentaa oman laatikkonsa? Olisi varmaan hyvä miettiä, mitä laatikoita oman sisälle tulee ja mitä laatikoita jää sen ulkopuolelle, sekä millainen interaktio oman ja muiden laatikoiden välillä on.

Ja kaikkien laatikoiden välissä on tilaa vielä yhdelle. Miksi siis kilpailisin ja yrittäisin korvata jonkun toisen laatikon omallani, kun voin rakentaa “kilpailijoiden” varaan tai väliin jotain sellaista mistä hekin voivat hyötyä? Eräs ensimmäisistä testeistäni tämän menetelmän suhteen oli miettiä, minkälainen palvelu syntyisi jos yhdistäisin Twitterin ja Google Kalenterin. Tajusin heti, että ainakaan se ei kilpailisi kummankaan palvelun kanssa, vaan tekisi molemmista vielä parempia.

Etäisyyden ohella myös tulokulma johonkin käsitteeseen on merkityksellinen. Kuvittele, että tusinan verran ihmisiä on kerääntynyt valtaavan suuren kahvikupin ympärille. Kuppi on ihan tavallinen kahvikuppi, jonka kyljessä on korva. Totuus on että kuppi on siinä ja se on mikä on. Jokaisella kupin ympärillä seisovalla ihmisellä on oma hieman erilainen näkemyksensä kupista, siitä muodostuu heille mielipide. Kaikkien näkemykset kupista ovat totta, niistä omista suunnistaan katsottuna.

Kuitenkaan ne henkilöt, jotka katsovat kuppia suunnasta josta kupin korvaa ei näy, eivät varmaan voi ymmärtää niitä, jotka kuvailevat näkemäänsä korvaa toisesta suunnasta. Myöskään kaikki korvan näkevät eivät ehkä pääse yhteisymmärrykseen, jos näkökulmat poikkeavat paljon toisistaan. Jotta kaikki voisivat todella ymmärtää toisiaan, heidän olisi käytävä katsomassa toistensa näkökulmat, tai mugin tulisi kääntyä 360 astetta.

Mielestäni jokainen asia josta voidaan keskustella, on myös tuollaisen kahvikupin kaltainen ilmiö, johon meillä on oma näkökulmamme. Näkemyksemme syntyy varmaankin yksilöllisestä kokemushistoriastamme, taustoistamme yms. Voimme kuitenkin laajentaa näkemystämme vaikka matkailemalla. Sanotaankin, että "matkailu avartaa".

Koska näkökulmat ovat totta niistä näkökulmista joista ne koetaan, ei väittely varmaankaan johda mihinkään rakentavaan lopputulokseen. Oikeastaan tämän ajatuksen perusteella pitäisi riittää, että jakaa omat näkemyksensä ja on aidosti kiinnostunut muiden näkemyksistä. Jos voi vielä kuvitella itsensä toisen saappaisiin, tai kokea toisten elämää oikeasti, kykenee varmasti myös ymmärtämään enemmän erilaisia mielipiteitä.

Oikeastaan tässä ovatkin työkalut ja periaatteet, joiden pohjalta voimme alkaa käyttämään mielikuvistustamme johdonmukaisesti.

MENETELMÄN
YDIN

Käytännössä "Looginen Luovuus" on tapa tarkastella asioita eri perspektiiveistä, sekä kuvitella konseptien ja perspektiivien välisiä yhdistelmiä mahdollisimman monella eri tavalla. Menetelmän voi kiteyttää kahteen pääperiaatteeseen.

1. Mielikuvituksen avulla on helppoa kuvitella asioista, tai niiden yksittäisistä ominaisuuksista, uudenlaisia yhdistelmiä.

2. Kaikkien asioiden sisällä on pienempiä asioita ja jokainen asia on jonkin suuremman asian sisällä. Voimme kuvitella yhdistelmiä myös mittakaavojen ja perspektiivien välille.

Mitä tahansa tällä tavalla syntyykään, luotan siihen että se on jotakin aiheeseen liittyvää ja luultavasti toteutuskelpoista, jotenkin. Lisäksi syntynyt konsepti ei niinkään kilpaile muiden kanssa vaan se nojaa muihin.

Niin kauan, kun asiat ovat mielikuvitusta, ei ole sääntöjä tai lakeja, on vain mahdollisuuksia ja potentiaalisia yhdistelmiä.

LÄMMITTELYTEHTÄVÄ

Ennenkuin kerron muutamia esimerkkejä, kuinka olen kokeillut Loogisen Luovuuden soveltamista, lämmitellään yksinkertaisella "Vasara-Ruuvari" esimerkillä. Leikitään, että olemme ruuvaamassa valtavaa määrää ruuveja ja ranne alkaa väsymään. Tulee ehkä miettineeksi, että olisipa hienoa jos ruuveja voisi hakata seinään kuten nauloja. Tarvitsimme siis ruuvimeisselin ja vasaran yhdistelmän. Kun katsomme mitä niiden välimaastosta löytyy, niin ehkä tulee mieleen sellainen työkalu, jolla saadaan lyömällä aikaiseksi kiertävää liikettä. Näin meillä olisikin ainakin jokin peruskonsepti, jota voisi edelleen tutkia. Voisimme käydä läpi keksintöjä, joissa on mukana pyörimistä ja ehkä yhdistää sieltä. Kuitenkin, meillä olisi varmasti jokin idea mitä voisi tutkia lisää.

ESIMERKKI "KASVIPERÄINEN RUTIINI"

Monet kirjan tämän version esimerkeistä ovat aika teknisiä, johtuen omasta työstäni ja arjestani, joihin olen menetelmää luonnollisestikin eniten soveltanut. Tässä kuitenkin esimerkki siitä, kuinka voimme ottaa periaatteen vaikka kasvikunnasta ja soveltaa siitä arkirutiinin.

Olen elänyt viimeiset kymmenisen vuotta ilman rutiineja, oikeastaan vältellen niitä. Kuitenkin eräänä aamuna heräsin siihen ajatukseen, että kun luonnossa aivan kaikella on jokin rutiini, ehkä minullakin pitäisi olla? Kuitenkin rutiinissa on omat hyötynsä, esimerkiksi se, että tietää aina vähintään yhden idean siitä, mitä tehdä seuraavaksi.

Jostain syystä ajatus rutiinista liittyi mielessäni malliin, joka menee suurinpiirtein näin. Elämässä pitäisi ensin opiskella kovasti, sitten tehdä valtavasti töitä ja olla ahkera, kunnes jonain päivänä pääsee eläkkeelle ja sitten voi nauttia työnsä hedelmistä. Eihän siinä mitään vikaa ole, mutta entä jos voisin käyttää loogista luovuutta ja skaalata tuonkin ajatuksen koko elämänpituiseen kierron sijasta viikon mittaiseksi? Ja miksei myös päivän tai kuukaudenkin mittaiseksi.

Kyllähän yhden elämän voi helpostikin nähdä yhtenä päivänä. Itseasiassa tarkemmin ajateltuna, se osuus elämästämme jonka vietämme työelämässä, vastaa suhteessa sitä osuutta päivästä, kun olemme töissä. Nuoruus on ikäänkuin aamu, vanhuudenpäivät ilta jne. Kuten illan päätteeksi olemme valmiita päästämään irti kaikesta, niin ehkä samalla tavalla jokin päivä olemme valmiit päästämään irti maailmasta.

Joka tapauksessa, päivän ja elämän samankaltaisuus pisti silmään ja ehkä siksi päätin tarkastella kasvin elinkaarta.

1. siemen itää
2. kasvi kasvaa
3. kasvi kukkii
4. kasvi tuottaa hedelmän
5. hedelmä levittää siemeniä
6. kasvi lakastuu

Näistä vaiheiden periaatteista syntyi lähes vaivattomasti teemat rutiinin runkoon, josta oli edelleen helppoa soveltaa käytännön asioita. Lähdin luomaan rungon pohjalta ensin viikon mittaista jaksoa.

Kasvin elinkaari päivän teemoiksi kuviteltuna.

1. Maanantai (itäminen)

Tavoitteiden asettaminen viikolle ja sen valmistelua.

2. Tiistai (kasvaminen)

Jonkin uuden asian opiskelua, itsensä kehittämistä.

3. Keskiviikko (kukkiminen)

Keskittyminen siihen minkä osaan parhaiten.

4. Torstai (hedelmän tuottaminen)

Keskiviikkona aloitetun työn loppuun saattaminen.

5. Perjantai (siemenien levittäminen)

Viikon aikaansaannoksen esittely tiimiläisille. Verkostoitumista, tapaamisia, ym. ulospäin suuntautunutta aktiviteettia.

6. Lauantai (lakastuminen)

Menneen viikon arviointi, mitä jäi käteen. Irti päästäminen.

7. Sunnuntai

Kasvin elinkaaressa ei ollut selkeää seitsemättä vaihetta, joten päivän voikin sopivasti käyttää rentoutumiseen.

Ehkä sinustakin tuntuu nyt siltä, että tuo tiistain kasvaminen on hieman outoa? Että ensin suunnittellaan viikko ja sitten aletaankin opiskelemaan. Tästä päästäänkin siihen, että tuon kasvin elinkaaren voi skaalata myös jokaiselle päivälle, niin että jokaiseen päivään sisältyy aina jokin osa velvollisuuksia ja jokin osa päivän teemaa. Ja kuten aikaisemmin mainitsin, meillä on vapaus soveltaa näitä miten itselle parhaiten sopii. Päiväruutinista olen kokeillut erilaisia variaatiota ja haluankin jättää omasi miettimisen sinulle. Jokaisella meistä on kuitenkin omanlainen rytmimme ja on hyvä löytää se ajankohta päivästä, kun hommat sujuu parhaiten ja varjella sitä aikaa muilta asioita.

ESIMERKKI

"JOUKKOISTETTU LIIKENNE"

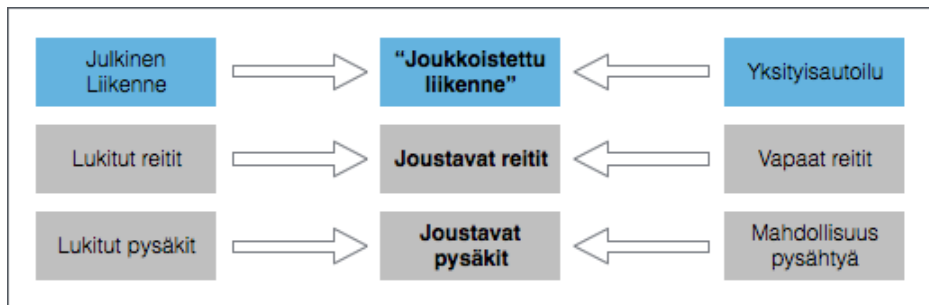
Samana päivänä kun olin saanut oivalluksen kuinka mielikuvituksen avulla olisi helppoa kuvitella erilaisien asioiden yhdistelmiä, löysin itseni linja-autopysäkiltä katselemassa ruuhkaa uusilla silmillä. Pysäkillä oli kanssani paljon muitakin ihmisiä ja useimmat silmäilivät kauempana näkyvää bussia, jonka eteneminen ruuhkassa oli tuskallisen hidasta. Edellinen bussi oli juuri lähtenyt pysäkiltä ja se oli tupaten täynnä. Henkilöautoja oli paljon ja niissä näytti olevan yksi tai kaksi ihmistä. Mietin, kuinka paljon vähemmän liikennettä mahtaisikaan olla, jos kaikki henkilö-autot olisivat täynnä.

Päätin kokeilla juuri oivaltamaani menetelmää tilanteeseen. Kirjoitin otsikon "julkinen liikenne" ja aloin listaamaan sen alle vallitsevaa tilannetta avainsanoina. Ensin huomioin, kuinka sekä bussien, että raitioliikenteen reitit ja pysäkit olivat lukittuja, ennalta määrättyjä, eikä niistä voinut poiketa. Henkilöautoilla taas ei ole juurikaan sellaisia rajoituksia, vaan niillä oli mahdollisuus ajella miten haluavat. Pysäkkejä ei ole lainkaan, samalla kun autot voisivat pysähtyä halutessaan hyvinkin joustavasti. Tein toisen sarakkeen otsikolla yksityisautoilu ja kirjoitin huomion sen alle.

Hymähdin kun tajusin jo kuinka näiden asioiden välillä pystyi näkemään uuden yhdistelmän. Lukittujen reittien ja pysäkkien sekä täydellisen vapauden välimaastosta löytyisi tietenkin sellainen tapa, jossa reiteille olisi karkeat suuntaviivat, mutta ne olisivat kuitenkin joustavia. Lukittujen pysäkkien sijaan voisi olla joustavia pysäkkejä siellä missä tarvitaan. Siinä missä julkinen liikenne kuljettaa ihmisiä tietyistä paikoista tiettyihin paikkoihin, määrättyjä reittejä pitkin, yksityisautot voisivat kuljettaa ihmisiä mistä tahansa, minne tahansa, käyttäen joustavia reittejä. Sehän olisi tavallaan ns. crowd sourced, eli joukkoistettu liikenne.

Siinä hetkessä oli jo itsestään selvää että ratkaisu olisi kännykkä-appsi, jolla auton kuljettaja voisi kertoa, mistä mihin hän aikoo ajaa. Matkustaja voisi kertoa, mistä mihin hän on menossa ja appsi osaisi sitten kertoa oikealle kuskille, että mistä kohtaa poimia kyytiin. Vuosia myöhemmin tulikin Uber, mutta entä jos jokainen auto liikenteessä olisi kuin Uber? Sitten jokainen, jolla on kännykkä taskussaan, voisi teoriassa hypätä mihin tahansa autoon kyytiin. Ja entä jos kyydistä ei tarvitsisi maksaa, vaan autoilijat saisivat jonkin toisenlaisen korvauksen?

Voisin kuvitella, että mikäli kaupunki tai valtio järjestäisi tällaisen palvelun, kuljettajat voitaisiin palkita muullakin tavalla kuin rahastamalla matkustajia. Ehkä kuljettajille voisi antaa verottoman auton, ilmaisia parkkipaikkoja tms. houkuttimia siitä hyvästä, ettei yhteiskunnan tarvitsisi järjestää liikennöintiä ja investoida kalustoon jne.

ESIMERKKI "LAINAAMO"

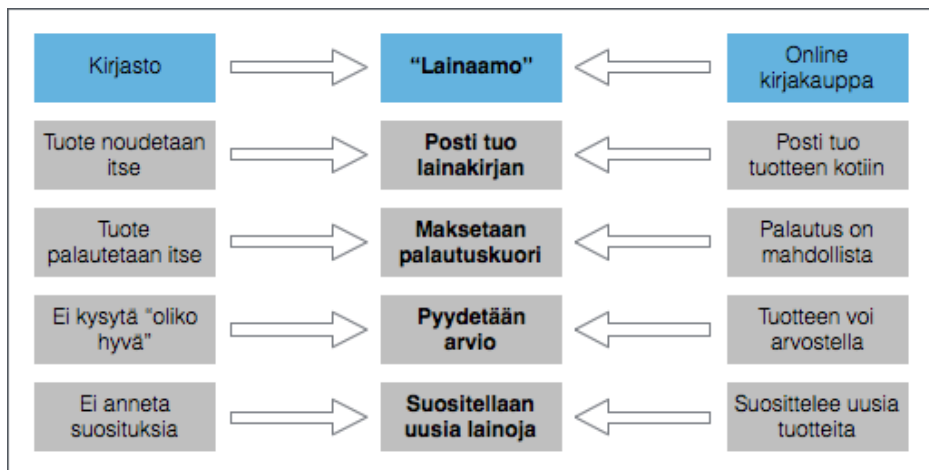
Tässä vuosien varrella on tullut monenlaisia esimerkkejä vastaan, jotka ovat antaneet varmuutta menetelmän käyttökelpoisuudesta. Tätä "lainaamo" -esimerkkiä en ole itse keksinyt.

Tässä esimerkissä huomaa, kuinka meidän ei aina tarvitse risteyttää kahden konseptin kaikkia ominaisuuksia, vaan voimme luoda uutta poimimalla useasta asiasta niiden pienemmät osat, sellaiseksi kokonaisuudeksi jota haetaan. Voimme myös ottaa toiminnon yhdestä asiasta ja sovitella sitä täysin toiseen asiayhteyteen. Joskus voi heti nähdä mitä toteuttaminen voisi vaatia käytännössä.

Kirjasto on ilmeisesti pysynyt toimintaperiaatteeltaan suhteellisen samanlaisena koko historiansa ajan. Edelleenkin lainaajan on mentävä itse paikanpäälle hakemaan kirjaa, sekä käytävä palauttamassa se takaisin samaan paikkaan. Entä jos kirjasto toimisi vähän kuten tavallinen verkkokauppa?

Netistä ostaminen on tuonut mukanaan ainakin yhden erinomaisen ominaisuuden, josta kirjasto voisi ottaa kiinni; suositukset lainaushistorian perusteella. Kun ostaja antaa tuotteesta jonkinlaisen palautteen, voidaan generoida suosituksia sillä perusteella, että "muut jotka tykkäsivät samoista tuotteista kuin sinä, tykkäsivät myös näistä tuotteista joita sinulla ei ole". Pysäyttävä huomio oli, että kirjasto ei ole ilmeisesti koskaan kysynyt lainaajiltaan, että ovatko he pitäneet lukemastaan? Kuitenkaan tänäpäivänä ei ole mitään syytä, miksei kirjasto voisi kysyä vaikkapa yksinkertaista 1-5 tähden arviota, joka riittäisi suosituksien toteuttamiseen.

Nettikaupasta ostaessa posti tuo tuotteen kotiin tai lähimpään postiin, yhtä hyvin posti voisi tuoda kirjanton kirjatkin, jos lainaaja maksaisi postimaksun. Jos hintaan sisältyisi myös palautuskuori niin lainaaja voisi palauttaa kirjan samalla periaatteella, aivan kuin nettikaupasta ostajakin voi viedä palautettavan tuotteen takaisin postiin. Tällä tavalla voisi laina samantien mistä tahansa maailman kirjastostakin, eikä vain siitä lähimmästä paikallisesta.

Kirjasto- ja verkkokauppakonseptien risteyttäminen toisiinsa.

ESIMERKKI "WIFI-MENU"

Olin ystäväni kanssa Pohjois-Thaimaassa Pai -nimisessä kylässä lomailemassa. Olin juuri kertonut tästä menetelmästä hänelle ja mietin sopivaa esimerkkiä, jolla havainnollistaa.

Päädymme tarkkailemaan erään baarin toimintaprosessia, koska se tuntui jotenkin takkuiselta. Kulku meni suurinpiirtein seuraavasti. Kun meidät oli ohjattu pöytään, saimme menut käteemme ja tarjoilija lähti sitten omille teilleen, ennenkuin otti meiltä tilauksia. Hetken aikaa viittoiltuamme saimme tarjoilijan huomion ja hän tuli ottamaan juomatilauksemme, jonkin ajan kuluttua siitä juomamme saapuivat pöytään. Tilanne toisti itseään pitkin iltaa ja huomioimme kuinka tarjoilija joutui juoksemaan paljon edestakaisin. Kysyin, "eikö olisi helppoa jos voisi tilata juomia pöytään nappia painamalla"?

Olimme juuri myhailleet sitä, kuinka kaikissa noissa baareissa oli ilmainen WiFi ja joiden salasana oli poikkeuksetta paikan puhelinnumero. Kuitenkaan ilmaisessa WiFissä ei ollut sen enempää lisäarvoa, mutta voisikohan olla? Muistin, että hotelleissa on tyypillisesti sellainen WiFi, jossa verkkoon liittyminen ei vaadi salasanaa. Verkkoon yhdistämisen jälkeen selain sen sijaan menee automaattisesti sivulle, jossa on kirjaututtava, ennenkuin netti toimii sen pidemmälle.

Lähdimme luomaan risteytystä edellä mainituista asioista ja siitä syntyi viidessä minuutissa seuraavanlainen konsepti.

Jokaisella baarilla voisi olla sellainen WiFi, joka ei vaadi salasanaa, vaan verkkoon liittyessä selain voitaisiin ohjata sivulle, jossa kirjaututaan sisään pöydän numerolla. Tämän jälkeen ruutuun tulisi kyseisen paikan menu, josta voisi tehdä tilauksia samalla kun vaikka surffaa. Tarjoilijalla olisi tabletti, jonka näyttöön ilmestyisi tilauksen yhteydessä pöydän numero, sekä sinne toivottu artikkeli. Tarjoilija voisi kuitata tilauksen ja toimittaa sen pöytään. Lopuksi asiakas voisi tilata menun kautta myös laskun, jonka loppusumma olisi ollut tietysti koko ajan näkyvillä jossain menun kulmauksessa.

Tällä tavalla WiFi tarjoaisi jotain todellista lisäarvoa, tarjoilijan ei tarvisi juosta edestakaisin, ihmiskontakti asiakkaiden ja tarjoilijoiden välillä säilyisi ja asiakas olisi yhtä lailla vapaa käyttämään nettiä.

Havaitsimme myös mahdollisuuden näyttää erilaisia menuja, mainoksia tai tarjouksia, riippuen vaikka pöydän numerosta (VIP pöydät yms). Palvelu voisi tukea myös verkkomaksua ja mikäli tarjoilijan käyt-

tämä tabletti olisi kytketty äänentoistoon, asiakkaat voisivat mahdollisesti vaikuttaa menun kautta myös baarin musiikkiin. Kun baariin tulisi asiakas jolla ei ole äly-laitetta, tarjoilijalla voisi olla sovelluksesta versio, joka mahdollistaa tilauksien hallinnan pöydälle vanhaan tapaan.

Mieti, missä kaikissa muissa ympäristöissä edellä kuvattua konseptia voisi hyödyntää?

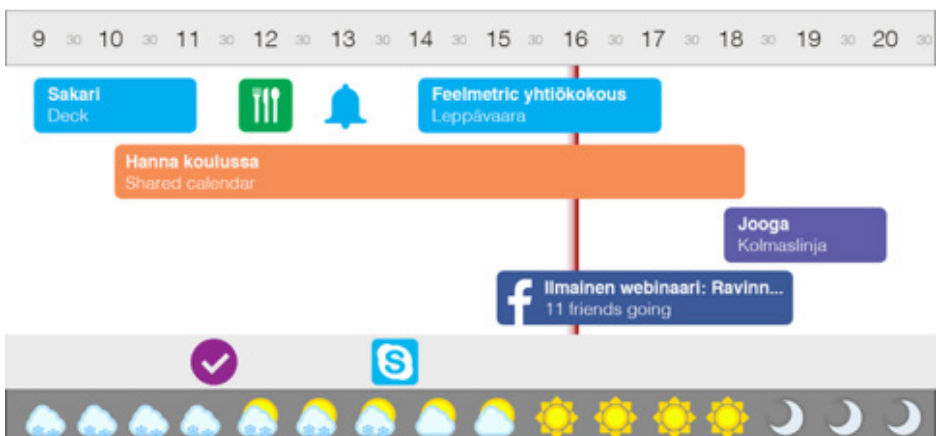
ESIMERKKI "KALENTERI"

Yksi asia joka on pysynyt samanlaisena niin pitkään kuin tiedän, on kalenteri. Jostain syystä kalentereissä viikonäkymä on vaakasuuntainen, päivää taas seurataan pystysuuntaan. Entä jos olisi muuten?

Digitalisaatio on ollut tähän mennessä sen tyyppistä, että analogisen maailman konseptit on tuotu sellaisenaan digitaaliseen maailmaan. Vasta hiljattain on alettu miettimään asioita todella uudelleen, aidosti digitaalisen ympäristön näkökulmasta. Esimerkiksi videon editointiin tarkoitetut ohjelmistot simuloivat ensin videonauhureita, sittemmin nauhurit on jätetty käyttöliittymistä pois.

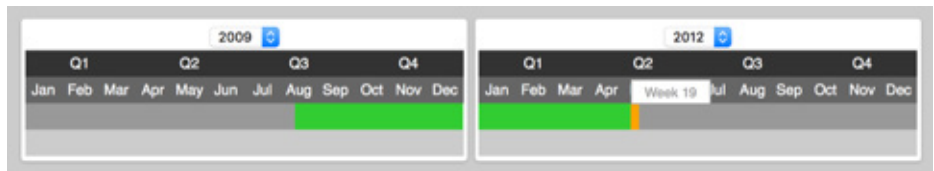
Itseäni on vaivannut, kuinka kalenterissa päivät on tehty laatikoiksi, vaikka päivät liukuvat portaattomasti toisesta toiseen. Myös kansainvälisyys ja yhteistyö yli aikavyöhykkeiden tarkoittaa minun mielestäni laatikoiden loppua. Tätä pohtiessani tulin ajatelleeksi, kuinka vaakasuuntaan toimiva viikonäkymä saattaisikin toimia paremmin myös päivän tarkasteluun. Tällainen vaakasuuntaan liukuva päivä-näkymä tarkoittaisi sitä, että voisimme listata allekain käytännössä loputtoman määrän rivejä, joiden avulla voisi esittää mitä erilaisimpien asioiden sijoittumista aikajalalle.

Alla olevassa kuvassa normaali päiväkalenterini olisi ensimmäinen rivi. Siellä on pari tapaamista, lounas klo 12 ja yhdeksi on asetettu hälytys. Seuraavalla rivillä olisi vaimoni kalenteri, sitten liikuntakalenteri, neljäs rivi näyttää Facebookin kautta kutsuttuja tapahtumia. Viides ja kuudes rivi esittävät, kuinka voisimme näyttää puheluhistoriaa tai vaikka sää-ennustetta kalenterin yhteydessä. Käytännössä mille tahansa asialle voisi laittaa oman rivinsä, niihin voisi vaikka sukeltaa sisälle.

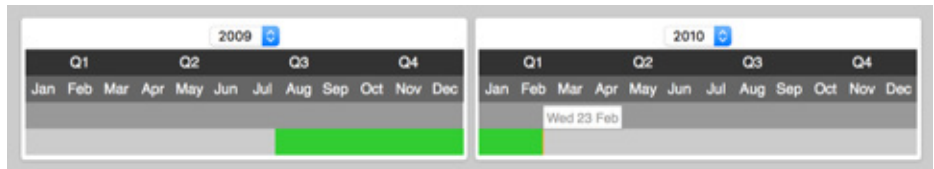

Toinen asia joka oli pistänyt silmään, niin aikajakson valinta. Esimerkiksi, kun varataan lentoja puolen vuoden päähän, ei kuukausien läpi kelaaminen ole ehkä kätevin tapa? Kysyin “Entä jos tämä olisi yhtä helppoa kuin tekstin maalaus hiirellä”? Samassa syntyikin ajatus “aika-jakson maalaamisesta”, josta tein eräälle yhteistyökumppanilleni alla olevan prototyypin.

Tässä vuosi on jaettu riveittäin kvartaaleiksi, kuukausiksi, viikoiksi ja päiviksi. Jokaisella aika-avaruudella on oma rivinsä ja on oikeasti kätevää valita: mistä > mihin vain pyyhkäisemällä.

Seuraavassa kuvassa olemme valinneet jakson päivän tarkkuudella.

Valinnan voi tietenkin tehdä myös saman vuoden sisällä, vain jom-malla kummalla puolella. Kahta vierekkäistä vuotta tarvitaan vain jos valinta ei ole saman vuoden sisältä.